

C:\Users\Plazma\Desktop\A\Asimov_Isaac-Pohádka_o_trech_princich.pdb

PDB Name: Issac Asimov - Pohádka o třech
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 24.1.2003
Modification Date: 24.1.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Issac Asimov

Pohádka o třech princích

Byl jednou jeden král jménem Hilderik, a ten vládl maličkému království zvanému Mikrometrika. Nebylo to bohaté království, ani příliš mocné, bylo však šťastné, protože Hilderik patřil k těm vladařům, kteří milují svůj lid a jsou jím na oplátku milováni.

Vzhledem k tomu, že Mikrometrika byla tak malá a chudá, nepokoušel se král dobýt okolní království, a těm zase - protože byla tak malá a chudá - nestála za dobývání. V důsledku toho vládl v království klid a mír.

Krále Hilderika samozřejmě jeho chudoba nijak netěšila. Palác měl docela maličký a byl nucen pomáhat na zahradě, zatímco jeho žena Ermentruda v kuchyni. Jedna věc je však v jejich neštěstí utěšovala. Měli hojnou zásobu synů.

Jednoho dne se totiž stalo, že královna poprvé porodila. Celé království by se bylo radovalo - jenže královna to přehnal. Povila trojčata. Chlapečky.

„Jejda, jejda," pronesl král Hilderik ustaraně. „Jak máme rozhodnout, který z nich bude vládnout?"

„Možná," řekla královna Ermentruda a pyšně pohlédla na svá nově nabytá trojčata, „bychom je mohli nechat vládnout všechny tři."

Král Hilderik potřásl hlavou. „Nemyslím, lásko má. Království je sotva dost veliké pro jednoho vládce. Když budeme mít tři, všechny země kolem se nám budou smát. A navíc: co když se ti tři nebudou moci dohodnout? Náš lid by byl nešťastný, kdyby se mu králové hádali."

„Dobrá," pokývla královna, „rozhodneme se tedy, až vyrostou."

Tři synové rostli do výšky, síly a krásy, a rodiče je měli rádi všechny tři stejně. Dohlíželi na to, aby všichni tři pilně studovali a byli tak v pravou chvíli připraveni na roli vladaře.

Přestože při studiu všichni zdárně prospívali, brzy se ukázalo, že to nejsou jednovaječná trojčata. Lišili se jak vzhledem, tak i vkusem a zálibami.

Jeden z princů byl větší a silnější než ostatní. Tak mu začali říkat Primus, což v pradávném a posvátném jazyce království znamenalo „číslo jedna".

Když zrovna nestudoval, cvičil a trénoval si svaly. Uměl zvedat těžká závaží, ohýbat tlusté železné pruty a rozlousknout holýma rukama kokosový ořech. Každý v království obdivoval jeho sílu a říkal si, že kdyby se stal králem, země by byla v bezpečí.

Další syn nebyl tak vysoký ani silný jako princ Primus, a tak se mu začalo říkat Sekundus, což v tomtéž pradávném a posvátném jazyce znamenalo „číslo dvě."

Princ Sekundus neměl tak mohutné svaly jako princ Primus, ale když zrovna nestudoval, cvičil se v zacházení se zbraněmi. Dokázal dohodit oštěpem dál než kdokoli jiný v království a také byl zdaleka nejlepším lučištníkem. V souboji mečem proti němu nikdo neobstál, a na koni jezdil zcela dokonale.

Každý v království jeho obratnost obdivoval a říkal si, že kdyby se stal králem, země by také byla v bezpečí.

Zbývající syn byl také slušně vysoký a silný, ne však tolik jako jeho bratři, a tak se mu dostalo jména Tertius, to jest „číslo tři".

Princ Tertius studoval ještě lépe než jeho bratři, nebavilo jej však vzpírat závaží ani házet oštěpem. Když nestudoval, psal milostné básně a dokázal je příjemným hlasem zpívat. Také přečetl spoustu knih.

Mladé dámy z království považovaly básně prince Tertia za velkolepé. Všichni ostatní však případného krále - básníka nepovažovali za toho, kdo by zajistil zemi bezpečí. Proto byli rádi, že jsou tu ještě dva další, silnější princové, z nich bude možno vybrat budoucího monarchu.

Tři princové se měli naštěstí celkem rádi, a když trochu zmoudřeli, dohodli se, že se nebudou svářit o královský trůn, a už vůbec o něj nebudou bojovat. Po pravdě řečeno měli rádi svého otce a chtěli, aby ještě hodně dlouho panoval.

„Přesto však," řekl princ Primus, „naš královský otec stárne a nějak se budeme muset rozhodnout. Jsme všichni stejně staří, a tak nemá smysl hledat mezi námi nejstaršího. Já jsem ale největší a nejsilnější, a to, myslím, už za úvahu stojí."

„Ano?" ozval se princ Sekundus, „ale já jsem nejlepším bojovníkem. Nechci to nějak rozvířovat, ale mám dojem, že je to dost důležitá vlastnost."

„Já mám dojem," pokrčil rameny princ Tertius, „že bychom to rozhodnutí měli nechat na tatínkovi a na mamince."

Princ Primus se zachmuřil. „Nemyslím, že bys měl našim královským rodičům říkat tatínek a maminka."

„Ale vždyť jsou tatínek a maminka," namítl princ Tertius.

„O to nejde," vložil se do hovoru princ Sekundus. „Musíme brát ohled na jejich důstojnost. Jestli se stanu králem, očekával bych, že o mně budete mluvit jako o ‚mém královském bratru‘. Velmi by se mne dotklo, kdybyste mi říkali kámo nebo brácho."

„To je naprostá pravda," souhlasil princ Primus. „Jestli se stanu králem, rozhodně se mi nebude líbit, pokud mne někdo osloví ‚Primoši‘."

„V tom případě," řekl Tertius, který se nerad hádal, „co kdybychom se zeptali našich královských rodičů, co máme dělat? Koneckonců jsou vládnoucí párem a my bychom měli dělat to, co si přejí."

„Dobrá," souhlasili zbylí dva princové a všichni tři pospíchali do trůnního sálu.

Král Hilderik o tom přemýšlel. Jako dobrý král chtěl vždycky to, co bylo dobré pro jeho malou zemi, a nebyl si ani zdaleka jistý, že by zemi bylo dobře pod vládou krále, který je velmi silný, velmi zručný ve zbrani, nebo velmi poetický.

Země jednoznačně potřebuje krále, pomyslel si, který je velmi bohatý a který může utrácet peníze ve prospěch štěstí a prosperity svých poddaných.

Nakonec si král povzdechl a promluvil: „Nevím, jak bych mezi vámi rozhodl. Budu vás tedy muset poslat na dalekou a nebezpečnou výpravu za penězi - za hodně velkým množstvím peněz. Nechci ve vás budit dojem, že peníze jsou tak strašně důležité, ale upřímně řečeno, dost naléhavě je potřebujeme. A proto se stane králem ten, kdo jich přinese nejvíc."

Královna Ermentruda se tvářila velmi znepokojeně. „Ale tatínku -" (Nikdy ho neoslovila Vaše Veličenstvo, pokud kolem nebyli dvořané, a dvořanů bylo vzhledem k neutěšenému finančnímu stavu království velmi málo.) „Ale tatínku," řekla, „co když se na takové výpravě našim princům něco stane?"

„Můžeme jen doufat v opak, maminko, ale víš přece, že potřebujeme peníze, a císař Maximian z Germánie jich má hodně. Je to patrně ten nejbohatší monarcha na světě."

„To je možná pravda, můj královský otče, jenže císař nám peníze nedá jen tak na požádání," namítl princ Primus.

„Po pravdě řečeno, nikdo nám nedá peníze jen tak na požádání," upřesnil princ Sekundus..

„Nemyslím, že by princové měli žádat o peníze," ozval se princ Tertius.

„Mí milí princové," řekl král, „vy také nemáte žádat o peníze. Císař Maximian má podle všeho dceru jménem princezna Meliversa. Je to jedináček."

Nasadil si veliké brýle a ze zásuvky svého královského stolu vytáhl velkou roli pergamenu.

„Dostal jsem tuto zprávu předevčirem," vysvětlil, „a od té doby ji studuji. Je adresována všem králům na světě; od císaře je to moc laskavé, že si na mne vzpomněl, protože jsem vladař jen malé a chudé země."

Odkáshal si. „Píše se zde," řekl a pečlivě si prohlížel pergamen, „že císařská princezna je líbezná jako sám den, vysoká a štlhlá, a že má skvělé vzdělání."

„S princeznou se skvělým vzděláním mohou být problémy," namítl princ Primus. „Takové mají sklon mluvit až příliš."

„Nemusíme ji přece poslouchat," namítl princ Sekundus.

„Můj královský otče, co má císařská princezna společného s naším úkolem, tedy penězi?" zeptal se princ Tertius.

„Inu, princové moji," řekl král, „každý, kdo je princem královské krve a je schopen to doložit rodným listem, dostane příležitost, aby předvedl své schopnosti. Pokud se tyto zalíbí princezně Meliverse natolik, že si bude chtít dotyčného vzít, bude nápadník jmenován nástupcem trůnu a dostane velkou apanáž. Nu, a dříve nebo později se stane císařem. Bude-li jím jeden z vás, pak se stane zároveň i králem této země, a s bohatstvím císařství, jež bude mít k dispozici, může pomoci k prosperitě i Mikrometrie."

„Mým svalům princezna Meliversa neodolá, můj královský otče," prohlásil princ Primus.

„A ostatně ani mému jezdeckému umění," dodal princ Sekundus.

„Jestlipak má ráda poezii," uvažoval nahlas princ Tertius.

„Má to jeden háček," řekl král Hilderik. „Vzdělal jsem vás, chlapci, v ekonomice, sociologii a ostatních oborech, které má znát každý král. Jenže Meliversa byla vzdělávána v kouzlech. Každého neúspěšného nápadníka promění v sochu. Říká, že potřebuje hodně soch, protože má velký park a má ráda plastiky."

„Já to věděla," rozplakala se královna Ermentruda.

„Neplač, má královská matko," konejšil ji princ Tertius, který ji měl moc rád. „Jsem si jist, že měnit prince v sochy je protizákonné."

„Obvykle ano," kývl král, „ale v tomhle případě je to součástí dohody. Navíc je dost obtížné ohánět se zákony tváří v tvář císařské princezně. Samozřejmě, pokud nebudete chtít pokoušet osud, nemohu vám to mít za zlé... Jen kdybychom tak nutně nepotřebovali peníze."

„Já se nebojím," prohlásil princ Primus. „Mně princezna Meliversa neodolá."

„Ani mně," přidal se princ Sekundus.

Princ Tertius se tvářil zamyšleně a mlčel.

Tři princové se ihned nachystali na dlouhou cestu. Oblečení měli poněkud zašlé a poněkud z módy, a ani koně nebyli nejmladší, ale nic lepšího neměli.

„Sbohem, mí královští rodiče," zvolal princ Primus. „Nezklamu vás."

„To doufám," opáčil král Hilderik bez přílišné jistoty v hlase, zatímco královna Ermentruda tiše stála v pozadí.

„Ani já vás nezklamu, mí královští rodiče," ujišťoval princ Sekundus.

Princ Tertius počkal, až ti dva vyrazí, a pak se rozloučil i on. „Nashledanou, maminko a tatínku. Udělám, co bude v mých silách."

„Nashledanou, synu," odpověděl král Hilderik přes knedlík, který se mu v krku vytvořil.

Královna Ermentruda prince objala a ten odcválal za svými bratry.

Dlouho princům trvalo, než dorazili do hlavního města císařství. Když dospěli k cíli, koně už byli vyčerpaní a princové měli šaty samou díru. Navíc jim došla hotovost a museli si půjčovat od pokladníků království, jimiž projížděli.

„Až do této chvíle," pravil princ Tertius, „jsme jen dělali další dluhy, které situaci v našem království ještě zhorší."

„Až získám ruku princezny," prohlásil princ Primus, „zaplatím trojnásobek sumy, kterou jsme si vypůjčili."

„Já pětínásobek," trumfl ho princ Sekundus.

„Ale to jen v případě, že někdo z nás uspěje," upozornil princ Tertius.

„Jak bychom mohli neuspět?" podivili se sborně oba jeho bratři.

V hlavním městě byli vlídně přijati. Dostali čerstvé koně a krásné nové oblečení, načež byli ubytováni v luxusním apartmá toho největšího a nejnádhernějšího paláce, jaký kdy spatřili. Na jejich zavolání čekalo mnoho služebníků, a obsluha byla ochotná a zdvořilá.

Třem princům se takové zacházení velmi zamlouvalo.

Princ Primus pronesl: „Císař zřejmě ví, z jaké báječné rodiny pocházíme. Máme královskou tradici už po mnoho generací."

„To ano," kývl princ Tertius, „ale všechny ty generace byly dost chudé. Jestlipak to ví i císař?"

„Určitě," odpověděl princ Sekundus. „Císaři vědí všechno. Jak by jinak mohli být císaři?"

Druhá pomocnice hlavní komorné jim právě nesla čisté ručníky, aby se princové před velkou večerní hostinou mohli vykoupat.

Princ Primus si jí všiml. „Hej, ty! Komorná!"

Komorná se rozechvěla, že ji oslovil sám princ, a hluboce se uklonila. „Ano, Vaše Výsosti?"

„Je váš císař moudrý?"

„Ach, Vaše Výsosti, celá říše obdivuje jeho moudrost."

„A zajímá ho," doplnil princ Sekundus, „zda jsou princové, kteří přijíždějí, bohatí nebo chudí?"

„Ach, to ne, Vaše Výsosti," ujišťovala komorná. „Je tak bohatý, že pro něj peníze nic neznamenaají. Zajímá ho jen štěstí jeho dcery. Když si bude princezna Meliversa chtít vzít nějakého prince, stane se princ dědicem celé říše, i kdyby nevlastnil ani měďák."

Princové Primus a Sekundus se usmáli a kývli na sebe, jako by chtěli říci: My to už dávno věděli.

Princ Tertius se na komornou usmál a řekl: „A co princezna Meliversa, má milá? Je tak pěkná jako ty?"

Komorná se začervenala a brada se jí roztřásla. Očividně nebyla schopná promluvit.

Princ Primus svému bratru pošeptal: „Neříkej jí má milá. Takové oslovení od prince služebnictvo jenom rozrušuje."

Princ Sekundus mu pošeptal ještě tišeji: „Jak může být komorná pěkná? Komorná je prostě jenom komorná."

„Stejně bych rád dostal odpověď na svou otázku," trval na svém princ Tertius.

Komorná, která byla opravdu docela pěkná, a to i navzdory faktu, že byla komorná (většina princů si toho však nevšimla), odpověděla: „Vaše královská Výsost jistě žertuje. Princezna je vyšší než já, a také mnohem krásnější. Je líbezná jako samo slunce."

„Hmm," prohlásil princ Primus. „Bohatá princezna, která je líbezná jako samo slunce, to už stojí za zamyšlení."

„Nebylo by špatné," uvažoval princ Sekundus, „mít tak bohatou princeznu doma."

„Jestli je líbezná jako samo slunce, pak možná září natolik, že se na ni nelze podívat," namítl princ Tertius.

„Ale je povýšená," dodala komorná.

Princ Primus reagoval okamžitě. „Komorná mluví jen tehdy, je-li tázána."

„Takhle to dopadá, když se někdo moc bratříkuje se služebnictvem," zavrčel princ Sekundus.

Ale princ Tertius se nedal odradit. „Je hodně povýšená, má milá?"

„Moc, Vaše Výsosti," odpověděla komorná a třásla se pod povýšenými pohledy druhých dvou bratří. „Už mnoho princů ji požádalo o ruku, ale ona všechny odmítla."

„Samozřejmě," ozval se princ Primus. „Byla to nejspíš nemehla, co by neohnula železnou tyč ani o píď. Proč by o ně měla stát?"

„Nejspíš," přidal se princ Sekundus, „nedokázali meč ani uzvednout, natož aby s ním bojovali. Ani se jí nemohli líbit."

„Možná," ozval se princ Tertius, „bychom se měli zeptat komorné, co se stalo s princí, v nichž princezna Meliversa nenalezla zalíbení."

Komorná sklopila oči a smutně pronesla: „Všichni se změnili v sochy, Vaše Výsosti. V hezké sochy, protože všichni princové byli mladí a hezcí."

Princ Tertius potřásl hlavou. „Doufal jsem, že císař jenom žertuje, ale zjevně své poselství mnil doslova. Máte tu hodně takových soch?"

„Asi tak po tuctu po každém kraji zahradní pěšiny, po níž se princezna Meliversa každé ráno prochází, Vaše Výsosti. Nikdy se na ně ani nepodívá; tvrdost jejího srdce si totiž nezadá s krásou lící."

„Pchá," prohlásil princ Primus. „Dokud je bohatá, ať si má srdce jaké chce. A samozřejmě dokud je krásná. Já jí to srdce obměkčím... A teď už se klid, komorná."

Komorná se hluboce uklonila a couvající pozpátku opustila místnost, neboť by bylo velmi nezdvořilé obrátit se k princům zády.

Toho večera se pořádala velká hostina a tři princové na ní byli čestnými hosty. Uvítal je sám císař, usazený na skvostném trůnu v čele tabule. Po jeho boku seděla princezna Meliversa - a byla skutečně líbezná jako samo slunce. Dlouhé vlasy měly barvu zralé pšenice, a oči připomínaly blankytnou oblohu jarního dne. Rysy měla dokonale pravidelné a pleť bez jediné vady.

Oči však měla prázdné a tvář bez živého výrazu.

Ani se neusmála, když jí byl princ Primus představen. Pyšně se na něj podívala a řekla: „Z kterého království jsi?“ „Jsem z Mikrometricky, Vaše císařská Výsosti," odpověděl princ. „Znám všechna království Země," ušklíbala se princezna pohrdavě, „a Mikrometrika je z nich nejmenší." A princezna se od něj odvrátila.

Princ Primus odcouval od princezny a posadil se na své místo u tabule. Pošeptal Tertiovi: „Až uvidí, co dokážu, bude ji to zajímat mnohem víc."

Vzápětí byl princezně představen princ Sekundus, a Meliversa pronesla: „Předpokládám, že i ty jsi z Mikrometricky."

„Ano, Vaše císařská Výsosti. Princ Primus je mým bratrem."

„Mikrometrika je tím nejchudším královstvím, co jich na Zemi je. A jestli se o jeho jmění musíš dělit ještě se svým bratrem, pak musíš být opravdu hodně chudý." A princezna se odvrátila.

Princ Sekundus odcouval a posadil se na své místo u tabule. Pošeptal Tertiovi: „Až uvidí, co dokážu, tak na naši chudobu rázem zapomene."

Pak přišel na řadu princ Tertius, a princezna Meliversa se zeptala: „Taky z Mikrometricky?"

„Jsme trojčata, Vaše císařská Výsosti," odušil princ Tertius, „i když nejsme jednovaječný. A co máme, o to se dělíme."

„Jenže se nemáte o co dělit."

„Nemáme peníze ani moc," připustil princ Tertius, „ale my i naše království jsme šťastni. A je-li štěstí sdíleno, roste."

„Toho jsem si nikdy nevyšimla," odsekla princezna Meliversa a zadívala se jinam. Princ Tertius odcouval a posadil se na své místo u tabule. Pošeptal svým bratřím: „Je bohatá a naše království potřebuje peníze. Její krása je však studená jako led a bohatství jí štěstí nepřináší."

Následujícího rána se princ Primus připravil na své vystoupení. Oblékl se do nádherných atletických trenýrek, jež mu císař dodal, a zkoušel si před zrcadlem vlnění svalů. Byl se svým vzhledem očividně spokojen.

V tu chvíli se ozvalo nesmělé zaklepání na dveře, a když princ Primus zvolal, „Dále," vstoupila druhá pomocnice hlavní komorné s mísou jablek.

„Co je to?" houkl princ Primus.

„Myslela jsem si, Vaše Výsosti, že byste si před svou audiencí mohl přát nějaké občerstvení."

„Nesmysl," řekl princ Primus. „Mám už dostatek jiného občerstvení. Odnes ta hloupá jablka."

„Také jsem si říkala, Vaše Výsosti," komorná se začervenala nad svou troufalostí oslovit prince, „zda byste se do toho úkolu vůbec měl pouštět."

„A proč ne?" podívil se princ Primus, zavlnil svaly a usmál se na sebe do zrcadla. „Nemyslíš, že jsem dost mužný?"

„Jste nepochybně dost mužný pro celý svět - s výjimkou princezny. Je tak tvrdá, že ji nelze obměkčit, a byla by proto škoda, kdyby tak krásný princ jako je Vaše Výsost skončil jako mramorová socha."

Princ Primus se zle zasmál. „Nemůže být tak tvrdá, abych ji neobměkčil já - a už dost těch řečí. Mluv jen, jsi-li tázána, komorná. A teď odejdi."

A komorná se spěšně uklonila a opustila místnost.

Princ Primus vkročil do veliké arény. Před ním stály tribuny, zastřešené nahoře krásným hedvábným baldachýnem. Císař seděl uprostřed a císařská princezna Meliversa po jeho pravici. Kolem seděli dvorní funkcionáři a mnoho mladých a urozených dam a pánů. V jednom koutě přihlíželi i princ Sekundus a princ Tertius.

Princ Primus se postavil čelem k tribuně, obklopen vším nářadím, které ke svému vystoupení potřeboval.

Pro začátek se otočil k velké hromadě činek. Ty lehčí nedbale odhazoval stranou, přestože obyčejný muž by je měl problémy být jen uzvednout.

Nato se jal vzpírat ty těžší. Pokaždé je sevřel oběma rukama, jediným trhnutím je vzepřel k ramenům a o něco pomaleji je zvedl do výše.

Když vzepřel tu nejtěžší, dvořané se roztleskali. Ještě nikdo před ním to totiž nedokázal.

Konečně ohnul železnou tyč: přiložil si ji ze zadu na šíji a ohýbal oba konce tak, že se mu vpředu na krku setkaly. Pak oba konce opět roztáhl, přetáhl tyč přes hlavu a odhodil.

Každý jeho kousek mu přinesl uznalý potlesk dvořanů, a dokonce i císař uznale pokyvoval. Princezna Meliversa však ani netleskala, ani nekývala.

Císař se naklonil ke své dceři a poznamenal: „Má drahá, tenhle princ je vážně ten nejsilnější muž, jakého jsem kdy viděl. Nebylo by špatné, kdyby se z něj stal následník trůnu."

Princezna však chladně odušila: „Nebylo by špatné, kdyby vystupoval v cirkuse, můj císařský otče, ale k manželství se mnou je zcela nevhodný. Nebo snad mám mít pořád ve své komnatě hromadu činek či železné tyče? Brzy by mne omrzel pohled, jak vlní svaly, a kdyby mne chtěl obejmout, zlámal by mi žebra."

Vstala a všichni ztichli.

„Princi Primusi," pronesla líbezným hlasem. Princ Primus si založil ruce na prsou a sebejistě naslouchal.

„Jsi ten nejsilnější muž, jakého jsem kdy spatřila, a já ti děkuji za námahu, již jsi kvůli mně vynaložil. Jako manžela tě však nechci. Trest znáš."

Učinila rukama záhadný pohyb (neboť to byla skutečně velmi vzdělaná princezna) a v aréně se jasně zablesklo. Dvořané si zakryli oči, neboť už věděli, co se bude dít. Princové Sekundus a Tertius však nebyli připraveni a záblesk je na okamžik oslnil.

Když opět prohlédli, uviděli, jak sluhové nakládají na káru jakousi sochu, aby ji umístili k zahradní pěšině.

Socha znázorňovala prince Prima se založenými rukama a sebejistým a hrdým výrazem ve tváři.

Toho večera byl princ Tertius smutný. Ještě nikdy neztratil bratra, a ten pocit se mu vůbec nelíbil.

Svěřil se princovi Sekundovi: „Obávám se, že ani našemu královskému otci se to nebude líbit. O naší královské matce

ani nemluvě. Jak jim to jen řekneme?"

„Až získám princezninu ruku, snad se mi Meliversu podaří přesvědčit, aby našemu královskému bratru vrátila jeho původní podobu. Koneckonců, při svém vzdělání jistě přijde na nějaký schůdný způsob, jak to učinit."

„Ale jak chceš získat její ruku? Vždyť má snad srdce z kamene. Studeného kamene."

„Vůbec ne," řekl princ Sekundus. „Prostě jen nemá ráda sílu a svaly, které jsou bez dalšího užítu. K čemu je dobré zvedat činky? Ale já jsem bojovník. Umím bojovat a zacházet se zbraní. To je užitečné."

„To doufám," řekl princ Tertius, „ale i tak riskuješ příliš. Je ovšem pravda, že princezna Meliversa je bohatá, a peníze opravdu potřebujeme."

Následujícího rána se princ Sekundus právě oblékal do zářivé zbroje, když dovnitř vklopýtala druhá pomocnice hlavní komorné a nesla mu obrovitý meč. Celá se pod jeho vahou prohýbala, a když se pokusila o úklon, s hlasitým zařinčením zbraň upustila.

„Ty jsi ale nešikovná," zavrčel princ Sekundus rozmrzele.

„Prosím za prominutí, Vaše Výsosti," řekla pokorně a znovu se uklonila, „ale opravdu se chystáte podstoupit tu audienci?"

„Jistěže se chystám, ale co je ti do toho, komorná?"

„Vůbec nic, Vaše Výsosti," připustila komorná, „ale když ona je princezna tak zatvrzelá a tak těžko se jí někdo zavděčí. Nechci, abyste se proměnil v sochu jako váš bratr."

„Neproměním se v sochu," odsekl princ Sekundus, „protože princezna bude fascinována. A teď odejdi, komorná. Tvá dotěrnost mne už přestává bavit."

Komorná se uklidnila a odešla.

Princ Sekundus vstoupil do arény a ihned se mu dostalo potlesku dvořanů. Zbroj, kterou obdržel od císaře, byla nádherná a dobře mu padla. Jeho štít byl čistě bílý, meč z nejlepší oceli, oštěp skvěle vyvážen, a přilba, zakrývající obličej, mu propůjčovala divoké vzezření.

Vrhl oštěpem, a ten proplul arénou po celé její délce a zabodl se do středu terče.

Pak vyzval kohokoli z publika na souboj. Do arény vstoupil mohutný muž a dlouho spolu bojovali. Meče jen řinčely a narážely do štítů, ale princ Sekundus dokázal každý úder oplátit dvěma, a čím unavenější byl jeho protivník, tím silnější Sekundus vypadal. Brzy nato jeho soupeř zvedl ruku a princ Sekundus se stal vítězem. Potlesk byl opravdu bouřlivý.

Nakonec princ Sekundus odložil přilbici a zbroj a usedl na koně. Jedinou rukou dokonale ovládal koně - a záhy jej přiměl skákat, vzpínat se na zadní nohy, a dokonce i tančit. Bylo to opravdu úžasné představení, a diváci se dostávali do varu.

„Má drahá," řekl císař své dceři, když se k naklonil k jejímu uchu, „tenhle princ je skvělý válečník. Mohl by vést do pole má vojska a porazit všechny nepřátele. Ten se ti musí líbit."

Princeznina povýšená tvář byla však i nadále chladná. „Pokud umí zacházet i s armádou, možná bude skvělým generálem, ale k čemu je mi jako manžel? V mé komnatě nejsou žádní ozbrojenci, není tam tedy s kým bojovat, ani žádní koně či terče, na nichž by šlo jezdit či do nichž by mohl střílet. A kdyby se zapomněl, ještě by mohl hodit oštěp po mně, když má ty zbraně tak rád."

Povstala se sedadla a všechno ztichlo. „Princi Sekunde, jsi ten nejobratnější muž, jakého jsem kdy spatřila, a já ti děkuji za námahu, kterou jsi kvůli mně vynaložil. Jako manžela tě však nechci. Trest znáš."

Učinila totéž záhadné gesto jako minule. Tentokrát už princ Tertius věděl své a tak si zakryl oči. Když je opět odkryl, stála v aréně jiná socha: socha ladného, pohledného prince, s jednou rukou zdviženou, jako by chtěl právě vrhnout oštěp. Princ Tertius věděl, že přišel i o druhého bratra.

Následujícího jitra seděl princ Tertius sám ve svém apartmá. Celou noc probděl, a po pravdě řečeno nevěděl, co si má počít.

Říkal si: „Pokud se teď vrátím domů, každý řekne, že jsem zbabělec. A navíc, copak mohu teď jet domů a oznámit tuhle zprávu tatínkovi? A maminka propláče celý zbytek života. A já taky, vždyť jsem přišel o dva sourozence, kteří mi byli dobrými bratry, i když občas trochu nafoukanými a tvrdohlavými."

V tu chvíli vstoupila do komnaty druhá pomocnice hlavní komorné. Tentokrát nenesla nic.

„Neseš mi něco, má milá?" zeptal se princ Tertius.

Nervózně se uklonila a řekla: „Ne, Vaše Výsosti. Nezlobte se na mne, ale jen jsem vám přišla říci, že jsem žádala oba vaše bratry, aby se do toho úkolu nepouštěli, ale oni mne neposlechli."

Princ Tertius si povzdechl. „Já vím, byli strašně umínění. Není to tvoje vina, že tě neposlechli. A já se na tebe rozhodně nezlobím."

„A poslechnete tedy vy, Vaše Výsosti, když vás požádám, abyste na tu audienci nechodil? Nejste ani silák, ani velký válečník. Jak byste mohl získat přízeň chladné a tvrdé princezny, když vaši bratři neuspěli?"

Princ Tertius přikývl. „Vím, že neumím víc než trochu zpívat a sem tam napsat nějakou báseň, ale snad by se to princezně mohlo líbit."

„Tě se jen máloco zalíbí, Vaše Výsosti," řekla komorná a zachvěla se nad tou troufalostí, s níž odmlouvá principi. „Ale když udělá sochu i z vás, vaši rodiče přijdou o všechny děti a nebudou mít následníka pro svůj trůn."

Princ Tertius si znovu povzdechl. „Máš naprostou pravdu, maličká. Jsi starostlivá a laskavého srdce. Naše království je však tak chudé, že tatínek musí pomáhat na zahradě a maminka v kuchyni. Kdybych se mohl oženit s princeznou, zbohatl bych natolik, že bych mohl učinit šťastným tatínka, maminku i celé naše království. Musím to tedy s princeznou zkusit. Snad se mi podaří získat její přízeň. Přednesu jí své nejlepší básně a zazpívám je tak sladce, jak jen dovedu."

Po tvářích komorné se kutálely slzy. „Kéž by se tak stalo, Vaše Výsosti, ale když ona je tak necitelná. Kéž by tak měla

mé srdce; všechno by bylo jinak."

„Dobrá tedy, má milá," řekl princ Tertius. „Jestli mohu, vyzkouším tvé srdce. Zaspívám ti pár svých písní, a ty mi pak povíš, jestli se ti líbily - a jestli se budou líbit i princezně."

Komorná byla zděšená. „Ach, Vaše Výsosti, to nesmíte. Vaše písně jsou určeny pro princeznu, ne pro obyčejnou komornou. Jak byste chtěl posuzovat princeznu podle komorné?"

„V tom případě," prohlásil princ Tertius, „zapomeňme na princeznu, a já tě požádám jen o názor komorné."

Princ Tertius si naladil lyru - svou vlastní, kterou si přivezl s sebou - a tichým a melodickým hlasem zazpíval smutnou píseň o lásce, která nedošla svého naplnění. A když už se zdálo, že se komorná upláče, zazpíval veselou píseň o lásce, již se naplnění dostalo, a tak slzy zmizely a komorná se zasmála a zatleskala.

„Líbily se ti?" zeptal se princ.

„Ach, ano," vzdychla komorná. „Byly to nádherné písně, a váš hlas mi připadal, jako by ke mně přicházel ze samotných nebes."

Princ Tertius se usmál. „Děkuji ti, má paní." Sklonil se a políbil jí ruku, a komorná zrudla rozpaky a rychle si ruku schovala za záda.

V tu chvíli se však ozvalo hlasité zaklepaní a dovnitř vstoupil komoří, vysoký dvorní funkcionář, který se princovi uklonil (třebaže nepřiliš hluboko) a oznámil: „Vaše Výsosti, princezna Meliversa si přeje vědět, proč jste se neobjevil v aréně."

Po těch slovech se ošklivě podíval na komornou a ta vyděšeně odspěchala.

Princ Tertius pokrčil rameny. „Nevím ještě, jestli se toho úkolu chopím. Zatím to zvažuji."

Komoří se uklonil ještě méně než předtím a prohlásil: „Oznámím princezně, co jste mi řekl. Zůstaňte, prosím, v komnatě a vyčkejte princeznina rozhodnutí."

Princ Tertius čekal v komnatě a přemítal, zda ho princezna promění v sochu hned, za to, že tak váhal. Stále ještě přemýšlel, když princezna Meliversa vstoupila do místnosti. Neklepala. Císařské princezny nikdy neklepají.

„Komoří mi řekl, že možná k audienci nenastoupíš," začala.

„Vaší císařské Výsosti by se nemusely líbit mé básně a zpěv - a já nemám, co bych více nabídl."

„Ale co když se mi líbit budou?"

„V tom případě si nejsem jist, zda chci mít za manželku ženu, která je tak studená a necitelná, že proměňuje statečné a dobré prince v sochy."

„Nejsem snad krásná, princ?"

„Je to jen vnější krása, princezno."

„Nejsem snad bohatá?"

„Pouze v penězích, princezno."

„A nejsi snad chudý, princ?"

„Pouze v penězích, princezno, a jsem už na to zvyklý, stejně jako má rodice a celé království."

„Copak si nepřeješ být bohatý, princ, a vzít si mne za ženu?"

„Myslím že ne, princezno. Koneckonců nejsem na prodej."

„Můj komoří tě však slyšel přes dveře, jak zpíváš neurozené komorné."

„To je pravda, ale komorná měla srdce laskavé a vřelé, a já ji chtěl zazpívat. Laskavé a vřelé srdce je totiž veškerá krása a bohatství, po němž toužím. Pokud o mne bude stát, ožením se s ní, a jednoho dne, až se stanu králem místo svého otce, bude ta neurozená komorná královnou."

Princezna učinila rukou pohyb, zamumlala dvě tři slůvka, trochu se srazila a změnila - a princ Tertius shledal, že stojí tvář v tvář druhé pomocnici hlavní komorné.

Užasle hlesl: „Kdo jsi - císařská princezna, nebo komorná?"

„Jsem obojí, princí Tertie," zněla odpověď. „Právě v roli komorné jsem se rozhodla najít si vhodného manžela. K čemu by mi bylo, kdyby princ získal ruku bohaté a krásné princezny bez ohledu na to, jak je bezcitná a krutá? Chtěla jsem najít muže, který by byl laskavý a milý k jemné, upřímné dívce, i když není krásná jako slunce nebo pohádkově bohatá. Obstál jsi ve své zkoušce."

Znovu se změnila a stala se znovu princeznou, ale tentokrát princeznou usměvavou a vřelou.

„Teď už si mne vezmeš za manželku, princí Tertie?"

„Pokud navždy v srdci zůstaneš tou laskavou, vřelou ženou, kterou jsem si zamiloval, pak si tě vezmu."

A s těmito slovy se všechny sochy v zámeckém parku opět změnilly v živé prince.

Princ Tertius a princezna Meliversa se vzali dva měsíce nato - hned jak do císařského města dorazili nejrychlejšími kočáry král a královna Mikrometriky. Oba byli tak šťastní, jak si jen lze představit.

Princ Primus a princ Sekundus byli také tak šťastní, jak si jen lze představit, protože se opět vrátili k živé podobě z krve a masa. Pořád říkali: „Komorná? To by nás nikdy nenapadlo!"

Přirozeně byl šťastný i princ Tertius, ale nejšťastnější ze všech byla císařská princezna. Tak se bála, že ani se vším svým vzděláním nenajde nikoho, kdo by ji měl rád ne pro krásu a bohatství, ale pro ni samou.